

I. Paní Věra Cepková se narodila 8. října 1942 v Jilemnici. Dětství prožila, spolu se svou sestrou, ve vesnici Studenec, na hranicích Sudet. S koncem války souvisí její první vzpomínka.

P: Když bylo v roce 1945 povstání, po státní silnici směrem od Vrchlabí utíkali Němci. A ve vesnici se rozkřiklo, že budou brát rukojmí. Moje maminka se mnou utíkala z chalupy do lesa. A to si pamatuju, protože mi nechala v lese a šla ještě pro nějaké věci do chalupy. Tam jsme byli den a pak jsme se vrátili domů. **(3.19 – 4.22/ I)**

II. V roce 1946 se s rodiči přestěhovala ze Studence do Nové Paky, a po maturitě do Prahy, kde od roku 1961 pracovala jako referentka Odbytového sdružení papírenského průmyslu, se sídlem Ve Smečkách. A pak přijely tanky.

P: Mě bylo 26 let a byla to ztráta veškerých nadějí. Jednoho krásného dne jsem se probudila, sousedka na mě zvonila a říkala mi: „Věruško, je válka“. V rádiu hlásili, že Československá republika byla obsazena spřátelenými vojsky, já jsem to nemohla pochopit. **(11.16 – 11.53 / I)**

III. Paní Věra vzpomíná, jak lidé drželi při sobě, ale dlouho jim to nevydrželo. Politika se měnila k horšímu a každý to na svém životě poznal. Začaly prověrky a lidé si mezi sebou vyřizovali účty. Největší strach zažila přesně rok po okupaci, 21. srpna 1969, kdy se s kamarádkou připojily k manifestaci na Václavském náměstí.

P: Přišly jsme v době, kdy se průvod seřadil a šel směrem na Můstek. Potkávali jsme maminky s kočárkami a manifestace byla poklidná. Když došla na Můstek, čelo průvodu se otočilo a vracelo se zpátky k Muzeu. A když čelo průvodu došlo zpátky k soše sv. Václava, tak z postranních ulic, hlavně z Opletalovy ulice, vyrazilo velké množství lidí, pro mě z druhé strany to vypadalo jako když se zavlnilo pole. Byli to příslušníci státních složek, kteří šli demonstraci potlačit. A potlačili ji dokonale. Když začali lidi bít, utíkali jsme ulicí Ve smečkách, bylo to tam rozkopané. Dostali jsme se do vrátnice Artie a chtěli jsme se schovat. Vrátná začala vykřikovat, že bude zjišťovat, kdo tam patří a kdo ne. S kamarádkou jsem vyrazila a podařilo se nám dostat do práce. **(5.52 – 8.11 / II)**

IV. To nejhorší ji čekalo na cestě domů, na Žižkov.

P: Řekla jsem si, že se z práce přes Václavák dostanu. Když jsem přešla do Opletalovy ulice, viděla jsem, že probíhají boje u hlavní pošty v Jindřišský. Chtěla jsem se tam jít podívat, ale hnali mě až za Bulhara. Koho našli na ulici, toho zatkli a lidé tam byli bezdůvodně drženi třeba i měsíc. Zásah byl horší než v roce 1968, protože tady už Čechy trestali Češi. A říkám si proč. (**9.29 – 10.46 /II**).

V. Konec totality v roce 1989 paní Věru překvapil. Nyní je v důchodu a užívá si to. Svůj život by klidně prožila znovu, jen by vynechala život v totalitě. Vždy se snažila řídit heslem:

P: Chovej se slušně k lidem a oni se budou chovat slušně k tobě. (**25.34– 25.40 / I**)